

У доповнення до листа НКЕК від 22.02.2023 № 01-1134/171 щодо розгляду проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення державного ринкового нагляду та системи технічного регулювання відповідно до вимог Європейського Союзу» (далі – законопроект) повідомляємо таке.

НКЕК своїм рішенням від 17.05.2023 № 188 схвалила додаткові пропозиції до зазначеного законопроекту, які полягають у наступному.

13.02.2022 набрав чинності Закон України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах електронних комунікацій, радіочастотного спектра та надання послуг поштового зв'язку» (далі – Закон № 1971-ІХ), який визначає правовий статус НКЕК, її завдання, функції, повноваження та порядок їх здійснення.

Відповідно до підпунктів «і» та «к» пункту 7 частини четвертої статті 4 Закону № 1971-ІХ до повноважень НКЕК належить **встановлення критеріїв** для віднесення радіообладнання до такого, що заборонено до ввезення та застосування в Україні, прийняття рішень про віднесення певних видів або типів радіообладнання до такого, що заборонено до ввезення та застосування в Україні, **а також здійснення нової функції** – виконання органу державного ринкового нагляду у сфері обігу радіообладнання відповідно до Закону України «Про державний ринковий нагляд і контроль нехарчової продукції».

Статтею 1 Закону України «Про електронні комунікації» передбачено, що: незаконно діюче радіообладнання - радіообладнання, випромінювальний пристрій будь-якого призначення, експлуатація якого заборонена або не дозволена в Україні або щодо якого встановлений факт експлуатації без визначеного законодавством присвоєння радіочастоти;

реєстр радіообладнання та випромінювальних пристроїв - інформаційний ресурс щодо видів, типів і характеристик радіообладнання та випромінювальних пристроїв, дозволених, тимчасово дозволених або заборонених для застосування на території України загальними користувачами радіочастотного спектра.

При цьому, статтею 64 вказаного Закону передбачена процедура введення радіообладнання та випромінювальних пристроїв в обіг на території України.

Зокрема, використання радіообладнання та випромінювальних пристроїв, що можуть застосовуватися у смугах радіочастот загального користування, здійснюється відповідно до умов, визначених у реєстрі радіообладнання та випромінювальних пристроїв.

Реєстр радіообладнання та випромінювальних пристроїв веде регуляторний орган у встановленому ним порядку та включає до нього радіообладнання та випромінювальні пристрої, дозволені (тимчасово дозволені) для застосування на території України в смугах радіочастот загального користування загальними користувачами, радіообладнання та випромінювальні пристрої, що потребують

спеціального порядку оформлення (при ввезенні, експлуатації), а також заборонені до ввезення та застосування на території України.

Випуск у відповідний митний режим на митній території України радіообладнання та випромінювальних пристроїв, що мають низький рівень відповідності суттєвим вимогам технічного регламенту радіообладнання, види яких визначає регуляторний орган, здійснюється органами доходів і зборів за умови наявності їх типу в реєстрі радіообладнання та випромінювальних пристроїв, а радіообладнання та випромінювальних пристроїв, експлуатація яких передбачається загальними користувачами радіочастотного ресурсу, - за умови відсутності такого типу радіообладнання чи випромінювальних пристроїв у відповідному переліку заборонених до застосування та ввезення на територію України та/або відповідно до спеціального порядку оформлення реєстру радіообладнання та випромінювальних пристроїв.

Кожна одиниця радіообладнання або випромінювального пристрою (продукції) має супроводжуватися декларацією або спрощеною декларацією про відповідність технічним регламентам.

НКЕК протягом трьох робочих днів після прийняття відповідного рішення забезпечує завантаження в електронній формі із застосуванням засобів електронного цифрового підпису уповноваженою ним посадовою особою через Єдиний державний інформаційний веб-портал «Єдине вікно для міжнародної торгівлі» відповідно до Митного кодексу України необхідних відомостей, що підтверджують дотримання або недотримання встановлених обмежень щодо переміщення через митний кордон України радіообладнання та випромінювальних пристроїв, експлуатація яких передбачається загальними користувачами радіочастотного спектра.

Таким чином, законодавством у сферах електронних комунікацій та радіочастотного спектра визначені відповідні повноваження НКЕК, а також врегульовано механізм і порядок щодо введення радіообладнання та випромінювальних пристроїв в обіг на території України.

У зв'язку з цим, враховуючи норми Закону України «Про електронні комунікації» та вимоги статей 10 та 12 Закону України «Про державний ринковий нагляд і контроль нехарчової продукції» НКЕК тісно взаємодіє з митними органами, які здійснюють контроль продукції.

Разом з тим, на сьогодні слід констатувати, що з моменту наділення НКЕК повноваженнями щодо виконання функцій органу державного ринкового нагляду у сфері обігу радіообладнання, **жодних повідомлень або скарг споживачів**, відомостей про нещасні випадки та про випадки заподіяння шкоди здоров'ю людей внаслідок споживання (користування) продукцією, на яку поширюється дія Технічного регламенту радіообладнання, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 24.05.2017 № 355 до Комісії не надходило.

Більше того, відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 13.03.2022 № 303 «Про припинення заходів державного нагляду (контролю) і державного ринкового нагляду в умовах воєнного стану» на даний час припинено проведення планових та позапланових заходів державного нагляду (контролю) і

державного ринкового нагляду на період воєнного стану, введеного Указом Президента України від 24 лютого 2022 року № 64 «Про введення воєнного стану в Україні».

Окремо слід звернути увагу, що вимоги до радіобладнання, яке надається на ринку та вводиться в експлуатацію в Україні незалежно від форми постачання, включаючи реалізацію радіобладнання дистанційним способом, встановлюються Технічним регламентом радіобладнання, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 24.05.2017 № 355.

Зазначений регламент було прийнято Урядом з метою виконання зобов'язань за Угодою про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, ратифікованою Законом України № 1678-VII від 16.09.2014 (далі – Угода).

Відповідно до частини першої статті 57 Угоди, сторони домовились додати Угоду про оцінку відповідності та прийнятність промислових товарів як Протокол до цієї Угоди, яка охоплює один або кілька секторів, що перелічені у Додатку III до цієї Угоди, після повного узгодження галузевого та горизонтального законодавства України, інституцій та стандартів з галузевим і горизонтальним законодавством, інституціями та стандартами ЄС. Додаток III до Угоди передбачає адаптацію законодавства щодо радіо- і телекомунікаційне термінальне обладнання та взаємне визнання його відповідності та строки у які така адаптація має завершитися.

Вказаний регламент імплементує положення Директиви 2014/53/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 16 квітня 2014 року про гармонізацію законодавства держав-членів стосовно надання на ринку радіобладнання та скасування Директиви 1999/5/ЄС (далі – Директива 2014/53/ЄС).

Директива 2014/53/ЄС встановлює нормативну базу для надання на ринку та введення в експлуатацію в ЄС радіобладнання. Ця Директива визначає, зокрема, порядок дій, які має вчинити орган державного ринкового нагляду держави-члена ЄС, якщо має достатні підстави вважати, що радіобладнання, на яке поширюється дія Директиви 2014/53/ЄС, становить ризик для здоров'я чи безпеки людей або для інших аспектів захисту суспільних інтересів, які охоплюються цією Директивою.

При цьому, ані Угода, ані Директива 2014/53/ЄС **не визначають, що органом державного нагляду має бути саме національний регуляторний орган у сфері електронних комунікацій** відповідної держави-члена ЄС.

Апаратом НКЕК було проаналізовано, зокрема інформацію, розміщену на сайті Європейської Комісії, щодо визначення державами-членами ЄС органів державного ринкового нагляду, відповідальних за виконання положень Директиви 2014/53/ЄС. Результат аналізу показав, що у 10 державах-членах ЄС органами державного ринкового нагляду в рамках Директиви 2014/53/ЄС визначено не національні регуляторні органи у сфері електронних комунікацій. В той же час, у 3 державах-членах ЄС (Франція, Словаччина та Кіпр) національні регуляторні органи у сферах електронних комунікацій є одним із 2 – 3 таких органів.

Таким чином, вказане дає підстави вважати, що виконання НКЕК функції органу державного ринкового нагляду у сфері обігу радіообладнання, що закріплене у Законі № 1971-IX є надлишковою, та як наслідок потребує відповідного корегування (внесення змін).

У зв'язку з цим, під час доопрацювання законопроекту, пропонуємо пункт 2 розділу I законопроекту доповнити новим підпунктом такого змісту:

«б. У Законі України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах електронних комунікацій, радіочастотного спектра та надання послуг поштового зв'язку» від 16 грудня 2021 року № 1971-IX» підпункту «к» пункту 7 частини четвертої статті 4 викласти в такій редакції:

«к) забезпечення взаємодії з органами ринкового нагляду, митними органами з метою припинення порушень законодавства про ринковий нагляд і загальну безпечність продукції;»».

Голова НКЕК

Олександр ЖИВОТОВСЬКИЙ